

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 9 juni 2021
Datum B&W: 25 mei 2021

Portefeuillehouder: Peter Verheij
Auteur: Astrid de Gooijer

Onderwerp:

Zienswijze begrotingen Gemeenschappelijke Regelingen 2022

Voorgesteld besluit:

1. Kennisnemen van en instemmen met de zienswijze op de begrotingen van de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- GR Drechtsteden
- GR DG &J
- SOJ
- GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- GR SVHW
- GR Drechtwerk
- GR Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid
- GR Souburgh

Inleiding

Een belangrijk sturingsinstrument voor de raad is de begroting van een verbonden partij. In onze Nota Verbonden Partijen is opgenomen dat het college de gemeenteraad in de gelegenheid stelt om zienswijzen op begrotingen in te dienen. In april hebben de gemeenschappelijke regelingen hun concept begroting 2022 toegestuurd. Via het raadsvoorstel worden deze stukken in één keer, met één raadsvoorstel aan u voorgelegd, voor zover van toepassing vergezeld van een concept zienswijze. Om het raadsvoorstel overzichtelijker te maken hebben wij de algemene opmerkingen over de verbonden partijen en de toelichting per verbonden partij in dit voorstel opgenomen.

De mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen bestaat op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De wet is in 2015 gewijzigd om gemeenteraden beter in positie te brengen. De algemeen besturen van de afzonderlijke GR-en stellen de jaarstukken en begroting vast. Het algemeen bestuur hoeft de ingediende zienswijzen echter niet over te nemen.

De ons toegezonden begrotingen zijn over het algemeen 'beleidsarm'; er zijn geen majeure of afwijkende beleidsvoorstellen opgenomen. Desalniettemin geldt voor de begrotingen van de GR Drechtsteden (SDD) en voor de Dienst Gezondheid & Jeugd (SOJ) dat de totale omvang en de groei van de uitgaven op zichzelf een zienswijze wenselijk maken. De effecten van deze begrotingen worden in de gemeentelijke begroting 2022 verwerkt. Op een aantal punten wordt nog specifiek bij de raad teruggekomen met nadere besluitvorming of informatie, zoals bij geactualiseerde begrotingen.

De reacties op hoofdlijn per verbonden partij:

GR Drechtsteden

De primaire begroting 2022 is een staand beleid begroting. De begroting bevat geen voorstellen voor nieuw en/of aangepast beleid. De begroting is daarmee een financiële doorvertaling van afgeronde besluitvorming door de Drechtraad en van autonome ontwikkelingen in de taakgebieden van de sociale dienst en de andere GRD-dochters.

Het is niet duidelijk wat de financiële consequenties van de corona crisis in 2022 voor de GRD-begroting zijn. Om die reden zijn in deze begroting 2022 daarvoor geen extra middelen opgenomen. In de begroting van de sociale dienst is toegelicht wat de verwachte doorwerking is voor klantaantallen en de vraag naar voorzieningen. De Drechtraad wordt regelmatig geïnformeerd over de inhoudelijke en budgettaire ontwikkelingen.

Sociaal domein

Het Drechtstedenbestuur heeft medio 2020 een nieuw financieel kader voor het sociaal domein vastgesteld. In februari 2021 is vervolgens een uitgangspuntennotitie vastgesteld, met aanvullende besluitvorming in april 2020. Deze uitgangspuntennotitie is als bijlage F bij de begroting gevoegd.

De primaire begroting 2022 is een staand beleid begroting. De begroting bevat geen voorstellen voor nieuw en/of aangepast beleid. Het is nog niet duidelijk hoelang de coronacrisis nog gaat duren wat de effecten van de mogelijke afbouw van steunmaatregelen vanuit het Rijk zijn, en wat dan de financiële consequenties in 2022 voor de GRD-begroting zijn. Om die reden zijn in deze begroting 2022 daarvoor geen extra middelen opgenomen.

Aan de begroting zijn verschillende ramingsuitgangspunten gesteld. De belangrijkste zijn:

- De ramingsuitgangspunten zijn beleidsneutraal en bevatten alleen autonome groei
- De raming is gebaseerd op de laatste ramingen van het CPB van maart 2021
- In de meerjarenraming 2023-2025 wordt rekening gehouden met de bandbreedte van planningsonzekerheid van 2% per jaar cumulatief

Taakstelling

Voor 2020 was een taakstelling voorzien van € 3,6 mln. Ten behoeve van de realisatie van deze taakstelling zijn verschillende beheersmaatregelen ingezet. Het gaat om versobering van de baanbonus, beperking van de Drechthopper uren, eigen bijdrage individuele begeleiding/dagbesteding, verlaging bijdrage collectieve aanvullende zorgverzekering en schrappen van de Drechthopper als algemene voorziening 75+. Per 1 oktober zou de SDD ook stoppen met regionale inzet van de adviseur geldzaken. Dordrecht heeft echter aangegeven deze activiteiten voor eigen rekening te zullen voortzetten. Daarmee worden de frictiekosten tot een minimum beperkt. Door middel van de structurele verlaging van het budget inkomensondersteuning met € 0,9 mln is de volledige taakstelling van € 3,6 mln structureel volledig ingevuld.

Groeiagenda

Met ingang van 1 januari 2020 wordt de ambtelijke uitvoeringsorganisatie vanuit de gemeente Dordrecht gestuurd. Het budget was nog opgenomen in de GRD-begrotingen van 2021, maar is inmiddels overgeheveld naar de gemeente Dordrecht en komt daarom niet terug in begroting 2022.

DG&J

De structurele verhoging van het budget voor het Meldpunt Zorg en Overlast is wat ons akkoord. We steunen het gedachtegoed voor het inrichten van een regionaal preventiefonds maar wensen meer duidelijkheid over dit idee en de doelen van de beoogde samenwerking. Daarnaast verwachten we van de DG&J een regionale regierol ten aanzien van de extra wettelijke taak voor de JGZ om een prenataal huisbezoek in te zetten.

SOJ

We delen niet de mening dat investeringen in het voorveld en preventie niet tot lagere kosten leiden. In het betreffende aef-rapport staat in de toelichtingen en een voetnoot dat preventie wel degelijk effectief kan zijn: (a) het kan in veel gevallen leiden tot een verhoging van de kwaliteit van leven, zonder bij te dragen aan een lager kostenniveau binnen de Jeugdwet; (b) preventie en vroegsignalering kunnen leiden tot vermindering van kosten in andere wettelijke kaders; (c) als gekozen wordt tussen een effectieve interventie en een niet-effectieve interventie, zal de eerste betere resultaten opleveren en een besparing geven als ze fungeren als substitutie voor een minder effectief jeugdhulptraject.

Ten aanzien van de nieuwe inkoopstrategie jeugdhulp maken wij ons zorgen over de snelheid van dit proces. Ondanks meerdere verzoeken vanuit de gemeenten, is er nog steeds geen duidelijkheid verschaft over de middelen uit segment 4a die naar de gemeente komen in 2022. Hierdoor kan het inkoopproces van de gemeente nog steeds niet worden opgestart.

We hebben een morele plicht om te zorgen dat publiekelijk geld niet op verkeerde plekken terecht komt. Daarom sturen wij aan op een risico-gestuurd instrument ter voorkoming en bestrijding van zorgfraude en hierin het AEF-advies op te volgen.

Veiligheidsregio

In de begroting 2022 is een niet onderbouwde structurele taakstelling opgenomen van € 1 miljoen. Invulling van de taakstelling dient nog plaats te vinden. Dit is een risico, ook voor de gemeentelijke begroting. De Raad verzoekt daarom het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio om in het kader van haar eigen meerjarenbegroting voor 1 oktober een definitieve invulling van de taakstelling te ontvangen om te kunnen bepalen of er sprake is van een onderbouwde structureel sluitende begroting.

Gevudo

De begroting GR Gevudo geeft geen aanleiding voor het indienen van een inhoudelijke zienswijze.

Omgevingsdienst

De begroting GR OZHZ geeft geen aanleiding voor het indienen van een inhoudelijke zienswijze.

Souburgh

Voor de GR Souburgh zijn beleidsmatige en financiële uitgangspunten begroting opgesteld welke als bijlage zijn bijgevoegd. De begroting 2022 volgt later dit jaar.

Drechtwerk

De begroting GR Drechtwerk geeft geen aanleiding voor het indienen van een inhoudelijke zienswijze.

Beoogd effect

De mogelijkheid voor de gemeenteraad om gebruik te maken van hun budgetrecht en een zienswijze af te geven op de concept begrotingen van onze verbonden partijen.

Argumenten

1.1 Het indienen van een zienswijze is een belangrijk sturingsinstrument van de raad. Met het geven van een zienswijze stuurt de raad zowel financieel als beleidsinhoudelijk. De gemeente Alblasterdam werkt met een zogeheten risicoprofiel voor haar verbonden partijen, waarvan de meest actuele versie is opgenomen in de begroting 2021.

1.2 GR'en invloed op doelstellingen gemeente

Met de uitvoering van hun taken geven de gemeenschappelijke regelingen invulling aan onze lokale doelstellingen. Het geven van een beleidsinhoudelijke zienswijze is daarmee ook een direct sturingsinstrument van de raad op een integrale afweging tussen lokaal en regionaal beleid en de lokale financiële afwegingen.

Kanttekeningen

1. Ondanks het feit dat de begrotingen beleidsarm zijn, is het niet ondenkbaar dat de Corona-crisis op langere termijn andere, nieuwe interventies vraagt. De huidige begroting van de GR Drechtsteden en DG&J voorzien daar niet volledig in.

Financiële informatie

Ten aanzien van de DG&J en SOJ:

De begroting van 2022 en verder laat een lagere bijdrage voor Alblisserdam zien van € 900.000 ten opzichte van onze begroting. In dit bedrag zijn ook de gelden voor jeugdzorg naar de voorkant begrepen en is dus geen (volledige) besparing. Een deel van dit bedrag zal in subsidievorm uitgekeerd worden aan Stichting jeugdteams.

In de begroting van SOJ zit nog steeds de taakstelling van € 14,7 miljoen die in jaar 2023 gerealiseerd moet worden. Deze zit al in de lagere bijdrage verdisconteerd. De lagere bijdrage en de daadwerkelijk invulling van de gelden voor jeugdzorg naar de voorkant volgt in de perspectiefnota 2022.

Ten aanzien van de GRD

De kosten binnen het sociaal domein nemen enorm toe en stellen gemeenten nauwelijks meer in staat de -2% lijn te dekken. Het is noodzakelijk meer te gaan werken met meer inhoudelijke prognoses gebaseerd op te verwachte ontwikkelingen en daarbij behorende kosten in plaats van een jaarlijks gestapelde rekenkundige ophoging van de budgetten. Het instellen van een plafond en het formuleren van realistische uitgangspunten op basis van beleidsinhoudelijke argumenten en ontwikkelingen een voorwaarde. Daarnaast is het hebben van actuele, lokale sturingsinformatie nodig om lokale keuzes te kunnen maken.

Ten aanzien van de andere Gr'en:

Veiligheidsregio: een verhoging van de bijdrage 2022 t.o.v. 2021 van € 18.300

Omgevingsdienst: een verhoging van de bijdrage 2022 t.o.v. 2021 van € 21.800

Drechtwerk: een verlaging van de bijdrage 2022 t.o.v. 2021 van € 20.000

SVHW: een verhoging van de bijdrage 2022 t.o.v. 2021 van € 10.200

In de Perspectiefnota 2022 zal met genoemde mutaties van de gemeentelijke bijdrage aan de GR 'en rekening worden gehouden.

Uitvoering

Het bestuur van de GR Veiligheidsregio had uiterlijk om een zienswijze voor 15 mei jl. gevraagd. Daarom heeft de besluitvorming over deze zienswijze vooruitlopend op de overige zienswijzen al plaatsgevonden. De tekst van deze zienswijze hebben we voor de volledigheid nog wel in dit voorstel overgenomen.

Communicatie

Vooruitlopend op bespreking in de raad worden de betrokkenen geïnformeerd over het standpunt van het college, uiteraard onder voorbehoud van die besluitvorming in onze raad.

Bijlagen

1. Begroting 2022 versie 30 april GRD
2. Zienswijze begroting GR DG&J 2022
3. Begroting 2022 GR DGJ
4. Kadernota Begroting 2022 SVHW
5. Begroting 2022 - 2025 Drechtwerk
6. Ontwerp begroting 2022 Omgevingsdienst
7. Gevudo Ontwerp-begroting en meerjarenbegroting
8. Zienswijze begroting SDD GR Drechtsteden - versie 3